

REUNIÓ TAULA D'ENTITATS DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

DIMECRES 6 DE SETEMBRE DE 2023 (Sant Pau, 34)

PRESIDEIX:

Sílvia Garcia, Regidora de Drets Civils

ASSISTENTS

Antonio Rodríguez (Federalistes d'Esquerres)

Olga Jiménez (Coordinadora adjunta del Servei a les Persones, àmbit Igualtat i Sostenibilitat Social)

Paqui García (Bruixes del Nord)

Joan Carles Torres (Bruixes del Nord)

Marta Barrera (Cap de Programa de Drets Civils)

Santi Plaza (Tècnic de Drets Civils)

Genís Ribé (Museu d'Història de Sabadell)

Ramon Capolat (CCOO)

Juan Ignacio Valdivieso (CCOO)

Arnau Berenguer (Memorial Lluís Companys)

Rosa Ribell (Sabadell per la República).

Jesús Pico (Poesia a Trenc d'Alba)

José Hernández (Centre Cultural Torre-romeu)

Manel Martos (CNT)

1. Presentació de la Regidora Sílvia Garcia Peláez

En primer lloc, es dona la benvinguda a tres noves incorporacions a la Taula: Ramon Capolat de CCOO, Jesús Pico de Poesia a Trenc d'Alba i Manel Martos de la CNT.

A continuació la nova regidora de Drets Civils, Sílvia Garcia, es dirigeix breument als assistents per presentar-se i adreça unes paraules d'ànim per la feina feta i que està convençuda que es continuarà treballant, tot posant-se a disposició dels membres de la taula per qualsevol consulta que vulguin adreçar-li.

2. Informacions i properes activitats setembre-novembre

La Regidora passa la paraula al Santi Plaza perquè expliqui les properes activitats

Sota el títol "Dictadura, repressió i lluita antifranquista", es presenta un programa de setembre a novembre, amb les següents activitats programades:

11 de setembre a les 12.00 h

Plaça de Salvador Allende

Commemoració del 50è aniversari del cop d'estat a Xile i assassinat de Salvador Allende

Ofrena floral i acte institucional amb actuacions artístiques

Organitza: Ajuntament de Sabadell, Comissió homenatge a Salvador Allende

L'11 de setembre de 1973, el govern de Salvador Allende (1908-1973) va ser derrocat per un cop d'estat militar encapçalat pel general Augusto Pinochet. Allende es va resistir a les exigències de la Junta Militar de lliurar el seu càrrec a les forces armades i de carrabiners i es va refugiar amb el seus col·laboradors al Palacio de la Moneda, que va ser bombardejat. Determinat a morir en el lloc on l'havia col·locat el poble, com a president de la 1 República de Xile, es va suïcidar quan van irrompre els militars al palau. La dictadura militar desfermà una acarnissada repressió envers els militants polítics de les esquerres, amb el resultat de més de 35.000 persones detingudes, moltes de les quals van ser torturades, més de 2.000 assassinats i 1.100 desapareguts, a més d'unes 200.000 persones expulsades i exiliades del país.

En memòria d'aquests fets, es presenta a la Plaça Salvador Allende una senyal que explica aquests fets, però també parla de la relació entre Xile i Sabadell, pel que fa a l'exili sabadellenc a Xile el 1939 i l'exili xilè a Sabadell entre els anys 1970 i 1980.

Commemoració del 50è aniversari de l'assassinat de Cipriano Martos

14 de setembre a les 19 h

Local de l'AAVV Plana del Pintor (c Caucas, 85)

Xerrada "Cas Cipriano Martos. Memòria, justícia i reparació"

A càrrec de Roger Mateos (biògraf de Cipriano Martos) i Núria Armentano (antropòloga biològica).

16 de setembre a les 19 h

Plaça Cipriano Martos

Nou espai de memòria. Acte d'homenatge a Cipriano Martos

Organitza: Ajuntament de Sabadell, Generalitat de Catalunya, Bruixes del Nord

Amb aquesta doble proposta, es tanca el cercle d'un any molt important pel que fa a la recuperació de la memòria del militant antifranquista Cipriano Martos Jiménez (1942-1973), veí de Sabadell, assassinat pel franquisme.

Del cas de Cipriano Martos encara no se n'ha fet ni justícia ni reparació legal. Però sí que se n'ha pogut recuperar la memòria i la dignitat. A tot plegat hi ha contribuït la lluita personal del seu germà Antonio, compartida amb els companys i companyes de la Xarxa de Suport a la Querella Argentina contra els crims del franquisme, amb els veïns i veïnes de Ca n'Oriac i la Plana del Pintor, amb les Bruixes del Nord i amb els companys de partit. També ha estat cabdal la contribució de la investigació històrica feta pel periodista Roger Mateos.

A Sabadell, el dia 14 es realitzarà una xerrada sobre la recuperació de la memòria de Cipriano Martos, de la ma de Roger Mateos, autor de "Caso Cirpiano Martos: Vida y muerte de un militante antifranquista", i de Núria Armentano, antropòloga biològica que va liderar el procés d'exhumació. Durant la xerrada també es donarà a conèixer el Programa d'identificació genètica de la Generalitat de Catalunya, que serveix per poder identificar restes de desapareguts de la Guerra Civil i la dictadura franquista.

El dia 16 es realitza un homenatge a la Plaça Cipriano Martos, que esdevé un nou Espai de Memòria de la ciutat, amb un monòlit que recorda aquests fets. L'acte inclou actuacions artístiques i la representació teatral "Molotov".

24 de setembre, a les 12 h

Carrer de Narcís Giralt, 40

Nou espai de memòria: El Círcol Republicà Federal (1888-1939)

Visita guiada i concert-vermut.

Organitza: Ajuntament de Sabadell i Generalitat de Catalunya

L'edifici que va ser seu del Cercle Republicà Federal, el Círcol (1888-1939), obra de l'arquitecte Miquel Pascual Tintorer, va ser inaugurat el 24 setembre 1888. Conegut de seguida com la Catedral Republicana del Vallès, es significà com un centre polític

interclassista de referència a la ciutat. Era el pal de paller de les esquerres populars, obreres i menestrals, un estatge on també hi tingueren cabuda gent de professions lliberals o petits industrials. Fou un veritable espai de llibertat, de lluita i debat polític, un lloc amb un caliu especial per acollir la modernitat progressista del lliurepensament i del laïcisme. A l'empara del Círcol també hi van néixer entitats civils laiques, esperantistes i feministes. L'espai queda establert i senyalitzat com a nou Espai de Memòria i s'ofereix una visita guiada a càrrec del Museu d'Història de Sabadell i un concert-vermut a càrrec de "Romaní-Zuliev-Mazzanti Hot Jazz".

27 de setembre, a les 18 h

Biblioteca Vapor Badia (c. de les Tres Creus, 127)

Conferència: Les riuades de 1962: els cadàvers trobats al mar.

A càrrec de Joan Comasòlivas (AHS/MHS), Roser Lozano (UAB) i Genís Ribé (MHS)

Organitza: Ajuntament de Sabadell

Exposició: "La Riuada del 1962: perspectiva històrica i social d'una catàstrofe al Vallès"

Del 12 al 30 de setembre: Biblioteca Vapor Badia

Del 2 al 16 octubre: Centre Cívic de Torre-romeu

Del 17 al 31 octubre: Centre Cívic de Can Puiggener

Organitza: Ajuntament de Sabadell i Arxiu Històric del Vallès Occidental

29 d'octubre, a les 12 h

Rambla, 22

Nou espai de memòria: Comissaria de la Policia Armada de la Rambla (1941-1977)

Organitza: Ajuntament de Sabadell i Generalitat de Catalunya

La policia armada de Sabadell ocupava les dependències del que havia estat l'Hotel de España, a la Rambla. Els grisos com eren coneguts popularment, de la qual formaven part les temudes unitats antiavalots, van ser el testimoni i el braç executor, en l'àmbit urbà, de la brutalitat repressora d'un règim que de manera progressiva i perseverant era contestat per una població cada vegada més organitzada i més combativa per tal d'assolir les llibertats democràtiques esquinçades d'ençà el cop d'estat feixista del 1936 i la consolidació de la dictadura del general Franco.

Per aquesta activitat es consulta a les entitats si tenen alguna proposta, especialment per aquells membres que van viure en primera persona la repressió dels "grisos" en aquest i altres indrets.

12 de novembre

Col·locació de dues stolpersteine

En memòria dels deportats:

José García Campillo (c de la Serralada, 49, a les 11 h)

Pere Sabater Carbonell (c de l'Horta Novella, 115, a les 13 h)

Organitza: Ajuntament de Sabadell i Generalitat de Catalunya

3. Torn obert de paraules

La Sra. Ribell pregunta sobre alguns aspectes relatius a la organització de l'acte del 11 de setembre, d'homenatge a Salvador Allende. Es debaten alguns temes però s'emplaça a parlar-ne més a fons en acabar la reunió. Aquesta activitat s'ha dissenyat amb una comissió d'entitats específica, nascuda d'aquesta taula però no totes en són membres. També deixa constància de la demanda de poder fer aquest acte cada any, i de donar sortida a algunes reclamacions al respecte: arreglar la plaça, portar l'obra de teatre Winnipeg o una acció amb artistes locals.

El Sr. Valdivieso, sobre l'acte del dia 29 d'octubre de la Comissaria de la Rambla, destaca que cal buscar la presència de les persones que van ser represaliades allà, que aportin testimonis. Serà necessària la col·laboració de les entitats que han treballat el tema, com CCOO, Bosch i Cardellach o Federalistes d'Esquerres. Es muntarà una reunió específica per aquest tema.

La Sra. Olga Jiménez proposa que es convidi a les persones que han treballat a l'edifici – actualment en part seu d'Acció Social de l'Ajuntament – perquè coneguin la història.

Es recorda que Sabadell per la República va convidar a alguns del protagonistes a donar el seu testimoni al cicle "Jo vinc d'un silenci".

El Sr. Valdivieso recorda el compromís de realitzar un acte pels lluitadors franquistes de diversos tipus, i també al proposta de senyalitzar l'església de Ca n'Oriac com a espai de memòria antifranquista. El Sr. Martos i la Sra. Garcia Lorite destaquen aquest espai pels fets que s'hi van produir i pels canvis socials que són part de molta gent. Els tècnics del Programa anuncien que està als plans per instal·lar aquesta senyalització l'any 2024.

S'acorda convocar les properes reunions a una hora similar a aquesta, cap a les 17 h

Es dona per finalitzada la sessió a les 18:10h.